

3.6.2016

Viitasammakoselvitys Iidesjärven kaakkoisosassa 3.–4.5.2016

Viitasammakoiden esiintymistä kartoitettiin Tampereen Iidesjärven kaakkoisosaan laskevien Mutaojan ja Vuohenojan varrella ja suistoissa 3.–4.5.2016 välisenä yönä. Molemmat ojat kulkevat Hervannan valtavyölyän ali. Kartoitus aloitettiin illalla klo 19 aikaan ja se lopetettiin klo 01 yöllä. Sää oli kartoituksen kannalta otollinen, melko tyyni (1–3 m/s) ja lämmin (klo 22 vielä +14 °C ja klo 24 +8 °C). Kartoitus tehtiin kulkemalla rauhallisesti järven kaakkoiskulman rantoja, keskittyen Palvaanniemen alueelle, eli Mutaojan ja Vuohenojan varsille ja suistoihin. Lisäksi viitasammakoiden soindinpulputusta kuunneltiin rannalla sijaitsevasta lintutornista ja sen länsipuolella luontopolulta.

Ensimmäiset viitasammakot kuuluivat lintutorniin noin klo 21 aikaan ja niiden ääntely oli käynnissä vielä kartoituksen loppuessa. Havainnot keskittyivät alla olevan kartan mukaisesti Mutaojan varteen ja suistoalueelle sekä lintutornin edustalle. Karttaan on asiantuntija-arvion perusteella rajattu katkoviivalla viitasammakoiden ydinesiintymisalue, osin kuulohavaintoihin ja osin biotooppiarvioon perustuen. Ne havainnointipisteet, joista havaittiin yli kolme viitasammakkoa kerrallaan, on merkitty palloin. Näiden pisteiden lähistöllä (rajatun alueen sisällä) havaittiin siis eniten viitasammakoita. Rajatulla alueella havaittiin arviolta 20 viitasammakkoa, mutta niiden kokonaismäärä on todellisuudessa suurempi, sillä koko aluetta ei voitu kartoittaa (ks. alla).

Karttapohja: Maanmittauslaitoksen taustakarttasarja 05/2016 (Creative Commons Nimeä 4.0 Kansainvälinen -lisenssi).

Palvaanniemen eteläosan koko rantaniityn kartoitus oli käytännössä mahdotonta, sillä alueella pesii iso naurulokkiyhdyksunta. Linnut pitävät läpi yön niin kovaa meteliä, että sammakoita ei pysty kuulemaan metelin yli. Niitylle ei myöskään voi mennä, koska se aiheuttaisi merkittävää häiriötä naurulokkiyhdyksunnalle.

Viitasammakko kutee syvempään veteen kuin tavallinen ruskosammakko. Lintutornissa haastatteleman lintuharrastajien mukaan niitä oli illalla 1.5.2016 kuulunut useita yksilöitä melko lähellä lintutornia. Illalla 3.5.2016 vesi oli selvästi laskenut ja rantaniityn vettyneet kohdat olivat suurelta osin kuivuneet. Viitasammakoitakaan ei kuulunut samalta alueelta kuin kahta päivää aiemmin. Runsaimmin viitasammakoita vaikutti kartoituksen aikaan olevan lintutornista luoteeseen ja pohjoiseen olevilla suurilla Mutaajan varren lampareilla.

Palvaanniemen pohjoisosassa kulkevan Vuohenojan varrella tai suistossa viitasammakoita ei havaittu ollenkaan. Vuohenoja ei itsessään vaikuttanut erityisen potentiaaliselta viitasammakon esiintymispaikalta, mm. koska veden virtaus on melko voimakas. Vuohenojan suistossa viitasammakoiden kuteminen on mahdollista, mutta havaintojen perusteella se ei kuulu ainakaan lajin ydinalueisiin Iidesjärvellä. Iidesjärven viitasammakoiden esiintymistä on selvitetty kattavasti 2011 (Rintamäki, P. 2011. Tampereen kantakaupungin ja Sorilan viitasammakkoselvitys 2011. Tampereen kaupunki.) Tässäkään selvityksessä Vuohenojan suistossa tai siitä noin 200 m matkalla etelään ulottuvalla rantakaistaleella ei havaittu lainkaan viitasammakoita.

William Velmala, ympäristöasiantuntija (FM)
Ympäristöpalvelut
Pöyry Finland Oy